		3.
		Secretary
		Che
		OOL
		11/1/2
Roll No. of the Candidate		1,1,100
(Ve	erified and found correct)	Secretary
lo. of Questions : 16]		[Time : 2½ Hours
lo. of Printed Pages : 32]		[Full Marks : 100
	signature of the Invigilator	-
	ON-CUM-ANSWER BOOKI	LET
	2013	
REGULAR		SR - 09
	[SH]	SEP
	SEP	
SL-ENVIRONME	NT & POPULATION EDUC	CATION
OR USE AT THE EVALUATION CENTRE		~
ate of Evaluation :	: INSTRUCTIONS TO THE କ : ପୁଶୃପତ୍ତଟି ପାଇବା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଏହି ପୃଷାର ଭ	
01	ପୁଶ୍ୱ ସଂଖ୍ୟା ଓ ଦକ୍ଷିଣ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ମୁଦ୍ରିତ ପୂଷା ସ	ସଂଖ୍ୟା ସହ ଏହି ପ୍ରଶ୍ମପତ୍ରରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ
02	ସଂଖ୍ୟା ଓ ମୁଦ୍ରିତ ପୃଷା ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରଥମେ ମିଳାଇ A: Check up the number of questions and n	
03	on the top left-hand and right-hand com-	
04	questions and number of printed pages the receipt of the Question-cum-Answe	
05	ଖ : ଯଦି କିଛି ଡୁଟି ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ, ତେବେ ଡୁଟି	'ଯୁକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ମପତ୍ର ସଂଲଗ୍ନ ଉତ୍ତର ଖାତାଟି ।
06	ପରୀକ୍ଷାଗୃହିଁ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବାଁ ନିରୀକ୍ଷକଙ୍କୁ ଫି ଉତ୍ତର ଖାତାଟି ମାଗିନିଅ ।	ରାଇ ଆଉ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନ-ପତ୍ର ସଂଲଗ୍ନ
07	B: In case of discrepancy, collect a fr	esh correct question paper in
08	exchange of the defective one from	the invigilator of your hall/room
09	after receipt of the Question-cum-A	answer Booklet.
10	Cinneture of the Eventines	
11	Signature of the Examiner	
12	Regd. No.	
13	Signature of the Scrutiniser	
14	Regd. No.	
15	itega. ito.	
16	Signature of the Deputy Chief	f Evaminor
TOTAL	Regd. No.	LAGIIIIIGI
Fotal Marks in Words : (
· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	Signature of the Chief Examir	ner
1	Pond No	

WX – 5/8 (Continued)

: GENERAL INSTRUCTIONS :

- The Question-cum-Answer Booklet consists of objective and subjective types of questions.
- Required space has been provided against each objective type question. The
 candidate has to choose the correct choice and write the complete answer along with
 its bit number in the space provided.
- For subjective type questions required space for each question has been provided.
 The candidate has to answer the questions in the space provided.
- The candidates are required to answer the questions as directed.
- Candidate should write the answer with blue / black ball point pen only.
- Extra 15 minutes shall be given to read the Question Paper-cum-Answer Booklet, verify the Subject Code, No. of Questions, No. of Printed Pages and illegible printing if any for exchange.
- Extra rolling pages given at the end of this booklet may be utilised for writing the answers or extra answers if necessary. Question serial numbers with bit numbers if any should be written on the margin of the additional Answer Book.

[ସମୟ : 2 ଘଣ୍ଟା 30 ମିନିଟ୍]

[Time : 2 Hours 30 Minutes]

Student Bounty.com [Full Marks: 100]

ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ଯଥାସୟବ ନିଜ ଭାଷାରେ ଉତ୍ତର ଦେବେ । Candidates are required to write the answers in their own words as far as practicable.

ଡାହାଣ ପାଖରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କ ସୂଚାଉଛି । The figures in the right-hand margin indicate marks.

> ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତର ଦିଅ । Answer as per direction.

ପ୍ରଥମ ଭାଗ / SECTION – I (ପରିବେଶ ଶିକ୍ଷା) (ENVIRONMENT EDUCATION)

> ସମୟ ପ୍ରଶ୍ରର ଉତ୍ତର ଦିଆ । Answer all questions.

> > **Marks: 50**

1.	ବାୟୁର ବିଭିନ୍ନ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ? ପାଞ୍ଚଟି ପ୍ରଧାନ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷକର ନାମ ଲେଖ । 5
	What are the constituents of air? Write names of five important air pollutants.
	କିୟା (OR)
	ଗୟସପୁର ''ଜୈବପଲ୍ଲୀ ପ୍ରକଳ୍ପ''ର ଏକ ବିବରଣୀ ଲେଖ ।
	Give an account of Gayashpur "biovillage project".
⊢—	

WX - 5/8 (5) (Continued)

3.	ନିମ୍ନ	ଲିଖିତ	ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ି	କର	ଉତ୍ତର	ଦିଅ	:
	Ans	swert	the follo	win	g que	stion	is:
	(")	S			~~~		

(i) କିଆମାନଙ୍କର ଯେକୌଣସି ଛଅଗୋଟି ଉପାଦେୟତା ଲେଖ । Write any six applications of vermiculture.

କିୟା (OR)

ପତିତକମିର ପୁନରୁଦ୍ଧାର କିପରି କରାଯାଇପାରେ ? How can waste land reclaimation be done?

(ii) ମନୁଷ୍ୟକୃତ ମୃଭିକା କ୍ଷୟ କିପରି ହୋଇଥାଏ ? How man made soil erosion caused ?

କିୟା (OR)

ଆବର୍ଜନାର ପୁନଃଚକ୍ରଣ ଓ ପୁନଃବିନିଯୋଗ ବୁଝାଅ । Explain recycling and reuse of waste.

(iii) ମରୁଭୂମିର ପ୍ରସାର କିପରି ହେଉଅଛି ? How does desertification occur ?

କିୟା (OR)

'ଜୈବିକ ଅମ୍ଳଳାନ ଆବଶ୍ୟକତା' କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝାଯାଏ ? What is meant by 'Biological Oxygen Demand'?

(iv) ରାସାୟନିକ ସାର ବ୍ୟବହାର ଦ୍ୱାରା ପରିବେଶ କିପରି ଦୂଷିତ ହୋଇଥାଏ ? How do environment become polluted by the use of chemical fertilizers ?

କିୟା (OR)

କାତୀୟ ଉଦ୍ୟାନ କହିଲେ କ'ଶ ବୁଝାଏ ? What is understood by National Garden ?

Bit	No.	(i)
٠,١	. 10.	(')

WX - 5/8 (7) (Continued)

		Student
Bit	No. (iv)	Student Bounts, com
4.	ଯେକୌଣସି ଚାରୋଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ :	2×4 = 8
	Answer any four questions : (i) ଧ୍ୱନିର ଉସ୍ଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲେଖ କର । Mention the sources of noise.	
	(ii) 'ପୋଷଣୀୟ ବିନିଯୋଗ' କ'ଣ ? What is 'Sustainable Consumption' ? (iii) ଏକ ଉଦାହରଣ ସହ ''ବିପଦଗ୍ରୟ ଜାତି'' ବୁଝାଅ । Explain "Endangered Species" with an example.	

(17)	વહ્લાલા માદામેં મેદાળાત દ
'	What is called 'Eutrophication' ?
	ଓଲିଭ ରିଡ଼ଲେ କଇଁଛ ଓଡ଼ିଶାର କେଉଁ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଅଣ୍ଡା ଦେଇଥାନ୍ତି ?
	At which places of Odisha, Olive Ridley turtles lay eggs?
Bit No.	
D'AL	
Bit No.	

	StudentBounts			
		GOLINIA.CO		
it No.				
Bit No.				

	S					
	The state of the s					
	StudentBoung					
	OH					
5. ଅତି	୍ୟଂକ୍ଷେପରେ ଉତ୍ତର ଦିଅ : 1x5 = 5					
Gi	ve very short answers :					
(i)	'ଭାରତ ଜନବିଜ୍ଞାନ ଯାତ୍ରା'ର ଲକ୍ଷ୍ୟ କ'ଶ ?					
	What is the aim of 'Bharat Jana Vigyan Jatra'?					
(ii)	କେଉଁ ପ୍ରାଣୀ 'କୃଷକ ବନ୍ଧୁ' ଭାବେ ପରିଚ଼ିତ ?					
	Which animal is known as 'farmer's friend'?					
(iii	(iii) ଓଡ଼ିଶାର କେଉଁ ଅରଣ୍ୟକୁ 1975 ମସିହାରେ ଅଭୟାରଶ୍ୟର ମାନ୍ୟତା ଦିଆଗଲା ?					
	In 1975, which forest of Odisha was declared as Sanctuary?					
(iv)	ଅପକ୍ଷୟ କ'ଶ ?					
	What is Weathering?					
(v)	'ବ୍ୟାଘ୍ର ପ୍ରକଳ୍ପ'ର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟମାନ କ'ଶ ?					
D	What are the main aims of 'Tiger Project'?					
Bit No	. (i)					
Bit No	. (ii)					
Bit No	. (iii)					

Which recognition is given to Chilika Lake ?
(National park, World heritage site, Ramasar site, Biosphere)
ଉଉର :

(iv) କେଉଁ ପ୍ରାଣୀକୁ କୈବ ସୂଚକ ଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଛି ?
(ଡ଼ାଫ୍ନିଆ, ଆମିବା, କଇଁଛ, କୁୟୀର)

Which animal is used as bioindicator?

(Daphnia, Amoeba, Tortoise, Crocodile)

ଉତ୍ତର : ______

(v) କେଉଁ ଅଭୟାରଣ୍ୟରେ ଭାରତୀୟ ଏକ-ଶିଙ୍ଗୀ ଗଣ୍ଡା ଦେଖାଯାଏ ?

(କାହ୍ନା, ମାନସ, କାଜିରଙ୍ଗା, ଭିତରକନିକା)

In which sanctuary, Indian one-horned rhino is seen?

(Kanha, Manas, Kaziranga, Bhitar Kanika)

ଉତ୍ତର : _____

7. 'କ' ଷୟରେ ଥିବା ପଦଗୁଡ଼ିକ ସହିତ 'ଖ' ଷୟର ଉପଯୁକ୍ତ ଶବ୍ଦ ମିଳାଅ : 1x5 = 5 Match the appropriate words of Column 'B' with the words of Column 'A' :

କ – ସ୍ତୟ

ଖ – ସ୍ତମ୍ଭ

Column - B

Column – A

ମିଥେନ

(i) ପ୍ରଫେସର ଆନନ୍ଦ ମୋହନ ଚ୍କ୍ରବର୍ତ୍ତୀ Prof. Anand Mohan Chakraborty

Methane

(ii) ଡ଼ଃ : ଏଚ୍. ଆର୍. ବଷ୍ଟାର୍ଡ଼

ଅମ୍ଳଜାନ

Dr. H. R. Bustard

Oxygen

(iii) ସବୁଜ କୋଠରୀ ଗ୍ୟାସ

ଚିପକୋ ଆନ୍ଦୋଳନ

Chipko movement

Green house gas

. କୃୟୀର ପକଳ୍ପ

(iv) ଓ୍ୱିଙ୍କଲରଙ୍କ ବୋତଲ ପରୀକ୍ଷା

Winkler's bottle experiment

Crocodile project

(v) ସୁନ୍ଦରଲାଲ ବହୁଗୁଣା

ଶୈବାଳ ବିକାଶ

Sunderlal Bahuguna

Algal bloom

ଅସାଧାରଣ କୀଟ

Super bug

Ans : (i)_____

		St.	
		(ii)	
		Tag .	
		(ii)	?
		(iii)	
		(iv)	
		(v)	
8.	_	ମ୍ୟକରୁ ଗୋଟିଏ ବା ଦୁଇଟି ଶବ୍ଦରେ ଉତ୍ତର ଦିଅ : 1×5 = swer in one or two word(s) each :	= 5
	(i)	1999 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସରେ ଓଡ଼ିଶାରେ କେଉଁ ଦୁର୍ବିପାକଟି ଘଟିଥିଲା ?	
		What was the disaster that occurred on October ,1999 in Odisha?	
	(ii)	କେଉଁ ପରୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ଶ୍ରବଣ ଶକ୍ତି ହ୍ରାସ ପାଇଛି କି ନାହିଁ ଜାଣି ହୁଏ ?	
		By which examination, hearing impairment is measured?	
	(iii)	ଗାଈଗୋରୁଙ୍କ ଗୋବରରୁ କେଉଁ ଗ୍ୟାସ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ରୋଷେଇ କାମରେ ଲାଗୁଛି ?	
		Which gas is released from cow dung and used for cooking?	
	(iv)	ସାଲ୍ମୋନେଲା ଟାଇଫି ଦ୍ୱାରା କେଉଁ ରୋଗ ହୋଇଥାଏ ?	
		Which disease is caused due to Salmonella Typhii?	
	(v)	ବାୟୁର ଧୂଆଁ କେଉଁ ଯନ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା ମପାଯାଏ ?	
		By which instrument, is smoke of the air measured?	
Bit	No.	(i)	
Bit	No.	(ii)	
Bit	No.	(iii)	
		(···)	
Bit	No.	(iv)	
Bit	No.	(v)	

Student Bounts, com

(ଜନସଂଖ୍ୟା ଶିକ୍ଷା)

(Population Education)

Marks: 50

9.	AIDS ରୋଗର ଲକ୍ଷଣମାନ କ'ଣ ?
	What are the symptoms of AIDS?
	କିୟା (OR)
	ନାରୀ ସଶକ୍ତିକରଣ କ'ଶ ? ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଲିଙ୍ଗୀୟଭିନ୍ନତା ପ୍ରତି ରାଜନୈତିକ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ଆଲୋଚ଼ନା କର ।
	What is empowerment of women? Discuss the political viewpoints towards gender inequality.

WX – 5/8 (17) (Continued)

(ii) ପୀଷ୍ଟଫୁଡ୍ କିଶୋର ଅବସ୍ଥାପ୍ରତି କାହିଁକି କ୍ଷତିକାରକ ? Why is the fast food harmful for adolescent ?

କିୟା (OR)

ପ୍ରକନନ ଅଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ରମଣ କିପରି ବିଭିନ୍ନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି ? How is the infection of reproductive organs create different health problems?

(iii) ପୁରୁଷ ଓ ନାରୀ ମଧ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ କିପରି ଭିନ୍ନତା ଅଛି ? How are inequality exist between men and women in education ?

କିୟା (OR)

ସନ୍ତାନଟିଏ ପୁଅ ବା ଝିଅ ହେବା ପ୍ରକ୍ରିୟାଟି ବୁଝାଅ । Explain the process of birth of a male or female child.

(iv) କନ୍ୟା ସନ୍ତାନ ପ୍ରତି କିପରି ଆଚରଣ ଦ୍ୱାରା ମହିଳା ସଶକ୍ତୀକରଣ କରାଯାଇପାରିବ ? By what dealings with the girl child, the empowerment of women can be done?

କିୟା (OR)

ନିଜନିଜ ପରିଷ୍କାର ପୋଷାକ ପରିଚ୍ଛଦ ପ୍ରତି କାହିଁକି ଯତ୍ନବାନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ? Why should we be careful about cleanliness of our dress ?

. INO. (I)					
	NO. (I)	NO. (I)			

Student Bounts, com Bit No. (ii)

	Stille	Zenza
t No. (iii)		GOTHUT'S
Bit No. (iv)		

(23) (Continued) WX - 5/8

		2			
		Tell .			
40	mı S		5		
13.	. ଅତି ସଂକ୍ଷେପରେ ଉତ୍ତର ଦିଅ : 1x5 Give very short answers : (i) ଅପଭ୍ରମ ସୃଷ୍ଟିକାରୀ ଔଷଧ କ'ଣ ?				
		e very short answers.	13		
	(i)				
		What are hallucinogens?			
	(ii)	'ସୁରକ୍ଷାପ୍ରଦାୟୀ ଖାଦ୍ୟ' କେଉଁ ପ୍ରକାର ଖାଦ୍ୟରୁ ମିଳିଥାଏ ?			
		From what type of food 'protective food' are available?	_		
	(iii)	ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷଙ୍କ ବିକାଶର ମୂଳକଥା କେଉଁ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ?			
		On what basis the development of man and woman depends?			
	(iv)	ଔଷଧ ଅପବ୍ୟବହାରର ସ୍ୱଳ୍ପକାଳୀନ ପ୍ରଭାବ ଲେଖ ।			
		Write the short term effects of drug abuse.			
	(v)	HIVର ଅର୍ଥ କ'ଶ ?			
		What do you mean by HIV?			
Bit	No.	(i)			
Bit	No.	(ii)			
D'		(***)			
Bit	No.	(III)			
Bit	No.	(iv)			

ه ما	ମି ସଂକ୍ରମଣରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ	ପିଛିବା ଉଚିତ ।
	essary to put onfor preventi	ପିଛିବା ଉଚିତ୍ । (ଟୋପି, ଜୋତା, ହାତ ଦୟାନା, ଜାମା) ion of hook-worm infection. (Cap, Shoe, Gloves, Shirts)
	ର ଶବ୍ଦ ସହିତ 'ଖ' ୟୟର ଉପଯୁକ୍ତ ପଦ ମିଳାଅ he appropriate words of Column 'B' wi	
	କ – ସ୍ତୟ	ଖ – 및ୟ
C	Column – A	Column – B
(i)	ପ୍ରତିଜନକ	ଦାନ୍ତ
	Antigen	Teeth
(ii)	ଆନୋରେକ୍ସିଆ ନର୍ଭେସା	ଉଚ୍ଚ ରକ୍ତଚାପ
	Anorexia nervosa	High blood pressure
(iii)	କାରିଜ୍	ପ୍ରତିପିଶ୍ଚ
	Caries	Antibody
(iv)	ପ୍ରଜନନ ଅଙ୍ଗ ବିକାଶ	ଖାଦ୍ୟପ୍ରତି ବିରାଗ
	Development of reproductive organs	Loss of appetite
(v)	ବସନ୍ତ ରୋଗ	ହରମୋନ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତିତ
	Small pox disease	Hormonal regulated
		ପ୍ରତିଷେଧକ ଟୀକା
		Vaccination
Ans :	(i)	
	(ii)	
	(iii)	
	(iv)	
	\'\\'\/	